

zielone ciepło

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY ISSN 2544-8374

Ogrzejemy Polskę biomasą drzewną!

MAGAZYN NR 2 (2019)

PROGRAM CZYSSTE POWIETRZE BEZ TAJEMNIC / STR. 8-13

**DOM
BEZ RACHUNKÓW**
/ STR. 4

**ULGA
TERMOMODERNIZACYJNA**
/ STR. 6

**SPRAWDŹ
NA CO PRZYSŁUGUJE
DOTACJA** / STR. 10

**TRUDY
PRZECIERANIA
DOTACYJNEGO SZLAKU
ZA NAMI!** / STR. 14

PIERWSZE SYGNAŁY O NAPRAWIE POWIETRZA

– W Krakowie oddycha się już odrobinię lepiej – w samym mieście sporo się zmieniło, już nie pali się węglem – cieszą się mieszkańcy. – Gorzej na obrzeżach – tam w nocy w przestarzałych piecach nadal płoną śmieci zmieszane z kiepskim węglem. Kraków leży w kotlinie i do konkretnej, zauważalnej poprawy potrzebna jest diametralna zmiana sposobu ogrzewania w promieniu wielu kilometrów...

– Boję się sezonu grzewczego i odwiedzin na pogotowiu, bo smog pogłębia ataki astmy syna – skarży się Irina z Warszawy.

– A ja skorzystałam z programu rządowego Czyste Powietrze i uzyskałam wysoką dotację do wymiany ogrzewania oraz instalacji c.o. – chwali się Ewa z mazurskiej Skandawy. – Teraz mojej rodzinie żyje się o wiele wygodniej i bezpieczniej.

Wiele firm dystrybuujących i montujących urządzenia grzewcze pełną parą obsługuje rządowy program Czyste Powietrze. Widać, że Polacy chcą skorzystać z dotacji. Do tej pory pozytywny efekt ekologiczny uzyskany dzięki certyfikowanym urządzeniom grzewczym psuły kopciuchy. Od zimy ma się to zmienić i rozpocznie się wielkie uszczelnianie systemu – kupić i sprzedać truciciela ma być o wiele trudniej i ryzykowniej. Czas pokaże. Zapraszam do lektury.

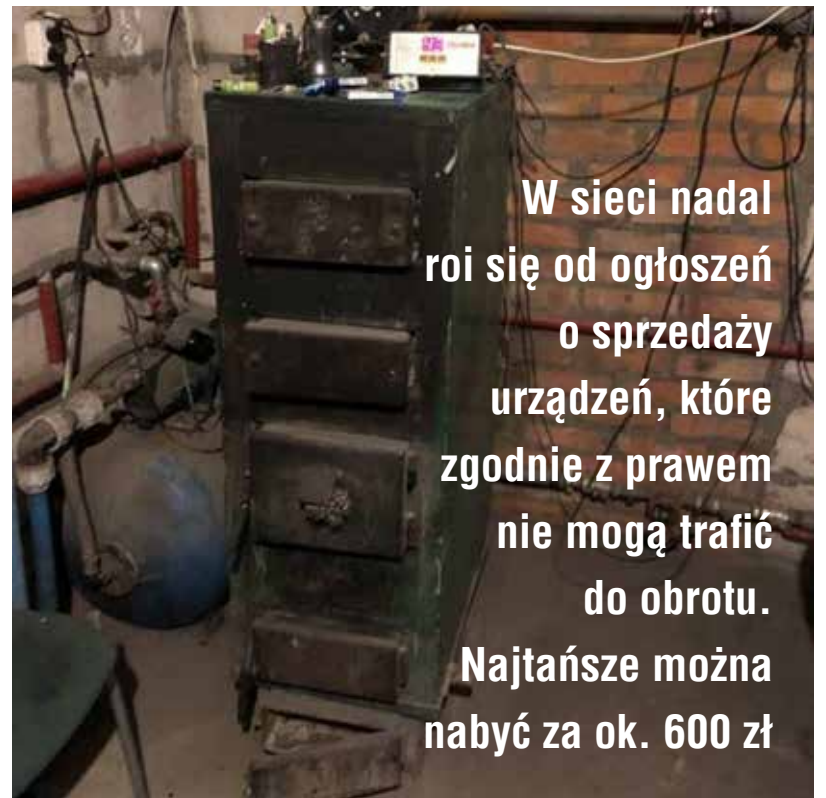
Anna Baranowska
REDAKTOR NACZELNA

Od zimy dotkliwe kary za sprzedaż „kopciuchów”

Inspekcja Handlowa zyskuje konkretne uprawnienia w walce z handlem kotłami na paliwo stałe niespełniającymi ustawowych wymogów emisyjnych. Takie narzędzia daje nowelizacja ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o Inspekcji Handlowej, podpisanej przez prezydenta Andrzeja Dudę. Nowe przepisy wprowadzają również surowe kary finansowe za handel kopciuchami oraz zakaz importu takowych urządzeń.

Na krajowy rynek trafia rocznie nawet 60 tys. urządzeń grzewczych na paliwa stałe, szkodliwych dla środowiska i niespełniających ustawowych wymogów emisyjnych. Przy tej skali procederu najszczęśliwiej liczą na likwidację polskiego smogu poprzez realizację programu „Czyste Powietrze” to daremny trud. Nowe przepisy powinny pomóc przełamać ten impas.

Przypomnijmy, że systemowe naprawianie polskiego powietrza rozpoczęło się od Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie wymogów technicznych dla kotłów na paliwa stałe, które od 1 lipca 2018 r. zakazywało

W sieci nadal roi się od ogłoszeń o sprzedaży urządzeń, które zgodnie z prawem nie mogą trafić do obrotu. Najtańsze można nabyć za ok. 600 zł

Fot. Arch. SmogLab

wprowadzania do obrotu urządzeń poniżej piątej klasy emisyjności według normy PN EN 303-5:2012. Podniosły się wówczas głosy, że nie wszystkim stać na droższe, ekologiczne kotły do ogrzewania domostw. Uruchomiony we wrześniu ubiegłego roku rządowy program „Czyste Powietrze”, przynajmniej na najuboższym wysokie dotacje na modernizację przestarzałych urządzeń, w dużej mierze rozwiązuje ten problem.

10 tys. zł kary minimum

Rozporządzenie dotyczące kotłów c.o. na paliwa stałe doczekało się nowelizacji, która eliminowała

możliwość sprzedaży farbownych „kopciuchów”, nazywanych kotłami na biomasę niedrzewną lub podgrzewaczami do ciepłej wody użytkowej. Kolejnym krokiem do naprawy sytuacji to likwidacja szarej strefy w ogrzewnictwie. Za sprawą nowych przepisów rozpocznie się uszczelnianie systemu obrotu urządzeniami grzewczymi w Polsce. Za wprowadzanie na polski rynek tzw. kopciuchów grożą bardzo wysokie kary. Inspekcja Handlowa zyskała konkretne uprawnienia w walce z handlem kotłami na paliwo stałe, które nie spełniają wymogów.

Ministerstwo Przedsiębiorczości i Rozwoju informuje, że według

szacunków, na polski rynek trafia około 200-250 tys. kotłów na paliwa stałe rocznie. Zastrzega jednocześnie, że dokładnych danych brakuje, ze względu na duże rozproszenie rynku i „szarą strefę” w handlu takimi urządzeniami, którą ocenia się na 20-25 proc. rynku, co oznacza nawet 60 tysięcy urządzeń zanieczyszczających powietrze rocznie.

Już niebawem spodziewać się można wzmożonych kontroli na rynku – w sklepach stacjonarnych oraz internetowych. Sprawdzane będą m.in.: zgodność urządzeń z wymaganiami, w tym poprzez badania laboratoryjne kotłów, posiadanie odpowiedniej dokumentacji, świadectw, certyfikatów itp. Nowelizacja pozwoli także organom inspekcji na ograniczenie wprowadzania urządzeń do obrotu i - w przypadku wykrytych nieprawidłowości - nakładanie kar finansowych – oscylujących do 5 procent przychodów firmy osiągniętych w ubiegłym roku, nie mniejszych jednak niż 10 tys. zł.

Kopciuchy sprawdzą w laboratorium

– Zmiany mają na celu zapewnienie instytucjom kontrolnym odpowiednich środków finansowych na przeprowadzanie laboratoryjnej weryfikacji spełniania wymagań przez urządzenia – informuje minister przedsiębiorczości i technologii Jadwiga Emilewicz.

– **Uszczelnienie systemu kontroli**

ma również ograniczyć nieuczciwą konkurencję, która reklamuje urządzenia wysokoemisyjne jako niskoemisyjne, postępując się fałszywymi świadectwami jakości kotłów lub sprzedając kotły bezklasowe pod innymi nazwami.

Dodatkowo nowa regulacja pozwoli ograniczyć import z innych krajów Unii Europejskiej, Turcji i państw EFTA (będących stroną umowy o Europejskich Obszarach Gospodarczych) kotłów, które nie spełniają polskich wymogów.

Andrzej Guła, lider Polskiego Alarmu Smogowego – *Uszczelnienie systemu kontroli sprzedaży to jeden z naszych postulatów. W sieci oraz w wielu sklepach wciąż jest łamane prawo. Kupno nielegalnego „kopciucha” jest stosunkowo łatwe. Mam nadzieję, że widmo wysokich kar powstrzyma nieuczciwych sprzedawców oraz tych, którzy usiłują pozbyć się używanego „kopciucha”. Znamy przypadki, w których osoba otrzymująca dotację na wymianę przestarzałego kotła na węgiel sprzedawała go innej osobie. To sytuacja niedopuszczalna. Zlikwidowany kopciuch musi trafić na złom. Do tej pory były z tym problemy. Mam nadzieję że PIH natychmiast weźmie się do pracy i już niedługo dowiemy się o skutkach przeprowadzonych kontroli i nałożonych karach*

(opr. na podstawie materiałów Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii oraz www.SogLab).

Andrzej Guła, Fot. Arch. Polskiego Alarmu Smogowego

czyste powietrze.eu

Pierwsze urodziny świętował w październiku portal CzystePowietrze.eu – w całości poświęcony tematowi rządowego programu „Czyste Powietrze”.

Zespół redakcyjny portalu pracuje nad rzetelnym przekazem wiedzy na temat programu dotacyjnego, informuje o wszelkich zmianach regulaminu i komentuje postępy jego realizacji. W oparciu o zawarte informacje, Czytelnik bez trudu sprawdzi na co przysługuje dofinansowanie, obliczy wysokość dotacji, czy znajdzie odpowiedzi na popularne oraz bardziej nietypowe pytania, dotyczące programu. Serwis publikuje również listy Czytelników, będące inspiracją do skorzystania z dotacji.

Z informacji od naszych Czytelników wynika, że wiele osób popełniło kardynalny błąd i zainvestowało w jakość powietrza przed złożeniem wniosku, co uniemożliwia ubieganie się o rządowe środki finansowe.

Wiele osób ma za złe organizatorom programu to, że od przyszłego

roku skończą się dofinansowania do zakupu i montażu urządzeń grzewczych dla domów nowo budowanych.

Spora grupa nie godzi się z tym, że program nie przewiduje dotacji do modernizacji kotłowni gazowych oraz inwestycji w budynkach wielorodzinnych. Jednak większość beneficjentów jest zadowolona z inwestycji, które sprawiły, że w domu jest cieplej i wyraźnie zmalały rachunki za ogrzewanie. Istotną częścią działalności portalu jest również kontakt z Czytelnikami – do tej pory ponad 2000 osób, zainteresowanych przystąpieniem do inwestycji w ramach „Czystego Powietrza”, uzyskało fachową poradę, dotyczącą rozmaitych zagadnień związanych z wymogami programu. Te najtrudniejsze są konsultowane z doradcą energetycznym Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Pytania zadawane są poprzez forum lub wypełnienie i przesłanie redakcji formularza zawartego na stronie. Rośnie popularność portalu wśród internautów – w ciągu roku serwis zarejestrował ponad pół miliona odostępów.

Pomysłodawcą kampanii informacyjnej i właścicielem serwisu CzystePowietrze.eu jest przedsiębiorstwo Kostrzewa, które od wielu lat aktywnie angażuje się w propagowanie wszelkich inicjatyw na rzecz poprawy jakości powietrza w Polsce.

Portal będzie działał aktywnie do momentu, w którym ostatni „kopciuch” zostanie zamieniony na urządzenie przyjazne środowisku.

NAJNOWSZE TRENDY W OGRZEWNICTWIE

DOM BEZ RACHUNKÓW

Dom bez rachunków – czy to jest możliwe w Polsce? Organizatorzy kampanii pod hasłem „Dom bez rachunków” przekonują, że to realne, pod warunkiem kompilacji nowoczesnego budownictwa z odnawialnymi źródłami energii oraz w wsparciu inicjatywy przez państwo.

Jesienią ubiegłego roku siedem polskich organizacji reprezentujących branżę instalacji budowlanych połączyło siły, żeby popularyzować wiedzę na temat budownictwa plus energetycznego. Inauguracja kampanii informacyjnej „Dom bez rachunków” miała miejsce podczas tegorocznego kongresu Polskiej Organizacji Rozwoju Technologii Pomp Ciepła (PORT PC). W czerwcu podczas konferencji pod hasłem „Dom bez rachunków” inicjatywie nadano szerszy wydzźwięk medialny.

Według twórców kampanii, „Dom bez rachunków” to budynek samodzielny energetycznie, który w ciągu roku generuje więcej energii z odnawialnych źródeł niż jej zużywa. Możliwe jest to dzięki wykorzystaniu nowatorskiego modelu połączenia kilku elementów bazujących na odnawialnych źródłach energii, obejmujących panele fotowoltaiczne, pompy ciepła oraz rekuperację. Koszty ogrzewania, ciepłej wody, chłodzenia oraz zużycia energii elektrycznej pod codzienne potrzeby mieszkańców domu plus energetycznego, sprawdzają się jedynie do rachunków za opłaty stałe, czyli kilkudziesięciu złotych miesięcznie.

Kampania skierowana jest do inwestorów prywatnych, którzy zamierzają budować dom w najbliższej przyszłości oraz instalatorów, projektantów i architektów. Jej celem jest popularyzacja wiedzy na temat budownictwa plus energetycznego oraz promocja odnawialnych źródeł energii, obejmujących panele fotowoltaiczne, pompy ciepła oraz efektywne systemy wentylacji z odzyskiem ciepła.

Prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Pełnomocnik Premiera ds. Programu Czyste Powietrze – Piotr Woźny tak wypowiedział się o kampanii podczas czerwcowej konferencji prasowej poświęconej inicjatywie: – *Pomysł „Domu bez rachunków” to nowatorski model połączenia elementów bazujących na odnawialnych źródłach energii. Minimalny pobór energii od zewnętrznych dostawców lub bazowanie tylko na wytworzonej przez siebie energii sprawia, że dom jest nie tylko tani w eksploatacji, ale również przyjazny dla człowieka i środowiska. Niestety, świadomość tego typu rozwiązań w Polsce nie jest jeszcze zbyt duża. Rząd chce to zmienić. W styczniu 2019 r. minister Jadwiga Emilewicz ogłosiła program Energia Plus, którego celem jest ułatwienie inwestycji w prosumenckie instalacje OZE.*

Istotnym partnerem kampanii „Dom bez rachunków” został Bank Ochrony Środowiska, oferujący inwestorom zainteresowanym budownictwem plus energetycznym specjalnie przygotowany program kredytowy EKO DOM+. Dzięki specjalnej linii kredytowej można uzyskać wsparcie do budowy domu samowystarczalnego energetycznie o niskich kosztach eksploatacji. Zaprojektowanie i budowa domu w technologii plus energetycznej pozwala na spełnienie Warunków Technicznych 2021 i uzyskanie wartości wskaźnika EP na potrzeby ogrzewania, wentylacji i przygotowania ciepłej wody użytkowej na poziomie 70 kWh/(m²*rok). Kredytowany budynek musi być wyposażony w dwa rodzaje urządzeń czerpiących z odnawialnych źródeł energii - pompę ciepła i ogniwa fotowoltaiczne o mocy pozwalającej

na wytworzenie energii elektrycznej w ilości niezbędnej do zaspokojenia całkowitego zapotrzebowania pompy ciepła.

Bez cienia przesady można stwierdzić, że dom bez rachunków buduje się z nadzieją na lepszą przyszłość – z myślą o powstrzymaniu niekorzystnych zmian klimatycznych, ale także w trosce o przyszłość finansową, uwzględniającą emeryturę, jako okres o zmniejszonym budżecie domowym.

Dom bez komina – konieczna zmiana myślenia Polaków.

Pomysłodawca i inicjator akcji, Paweł Lachman

Celem realizowanej wspólnie kampanii „Dom bez rachunków” jest popularyzacja wiedzy na temat bezemisyjnego budownictwa plus energetycznego oraz promocja odnawialnych źródeł energii w budynkach jednorodzinnych. Chcemy pokazać inwestorom możliwość wyboru rozwiązań, które są obecnie dostępne i możliwe. Przy odpowiednim zaprojektowaniu budynku, rezygnując z budowy kotłowni, magazynu opału, komina czy przyłącza gazowego, oraz projektując tańszy dach dwuspadowy, można zbudować nowoczesny dom, mieszcząc się w porównywalnych kosztach jak w budownictwie tradycyjnym. Co ważne: jak wynika z naszych analiz i rzeczywistych przykładów, koszty eksploatacji tego budynku, związane ze zużyciem energii elektrycznej, jego ogrzewaniem, przygotowaniem ciepłej wody i chłodzeniem, będą wynosić tylko około 200 zł rocznie. Na stronie kampanii „Dom bez rachunków” inwestorzy oraz osoby z branży już teraz znajdują zbiór przykładów i praktycznych wskazówek dotyczących projektowania, doboru i montażu instalacji OZE w budynkach jednorodzinnych.

Więcej informacji na temat kampanii „Dom bez rachunków” znajduje się na stronie internetowej: <https://dombezrachunkow.com>

Organizacje branżowe wspierające kampanię „Dom bez rachunków”

Fot. Arch. Barlinek

Rafał Węcek, Dyrektor Pionu Biopaliw Grupy Barlinek opowiada o paliwie z biomasy

Barlinek słynie z deski podłogowej, ale jednocześnie coraz bardziej kojarzy się również z przyjaznym dla powietrza paliwem – peletem drzewnym...

Barlinek uruchomił produkcję peletu 16 lat temu, stopniowo zwiększając moce produkcyjne. Obecnie produkujemy ok. 125 tys. ton rocznie w Polsce, co czyni nas jednym z czołowych producentów na rynku krajowym. Firma posiada również fabrykę na Ukrainie o mocy przerobowej ok. 80 tys. ton rocznie. W przypadku Barlinka – drugiego na świecie producenta deski podłogowej, to naturalny kierunek rozwoju, ze względu na generowanie dużych ilości trocin. Produkcja naszego peletu rośnie z roku na rok.

Firma jest niezależna surowcowo?

Tak, i to najważniejsze – ta niezależność daje pewność dysponowania materiałem wyjściowym najwyższej jakości, co nie jest stuprocentowo pewne, gdy jest on pozyskiwany z zewnątrz. Z tej właśnie przyczyny działamy w

KLIENT POSZUKUJE PELETU NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI

oparciu o własne przetwórstwo i nie wchodzimy w kooperację z firmami zewnętrznymi. Czysty surowiec jest kluczem do najwyższej jakości peletu.

Potencjalny klient nie wie o tym. Skąd może mieć pewność, że wasze biopaliwo ma najwyższą jakość?

W naszym przypadku wysoką jakość potwierdza certyfikacja. Jako pierwsza polska firma zaczęliśmy certyfikować pelet według normy DIN plus, obowiązującej w Niemczech. Po latach pozostaliśmy przy DIN plus, bo nasi klienci są do niej przyzwyczajeni. W międzyczasie powstała europejska norma scalająca EN+, grupująca pelety pod względem jakości, w tym także pelet drzewny. Wszystkie nasze biopaliwa peletowe posiadają najwyższą klasę A1 w certyfikacji EN+, co jest stosunkowo trudne do spełnienia w przypadku producentów skupujących surowiec z zewnątrz.

Na co jeszcze warto zwrócić uwagę?

Istotne są niuanse, np. dysonans pomiędzy deklaracją producenta, że paliwo jest zgodne z normą EN+, podczas gdy nie dysponuje on znakiem towarowym normy. Barlinek zdobył znak i jest w stałej gotowości na kontrole jakości naszych produktów. Firma co roku przechodzi procedurę audytową. Nigdy nie straciliśmy prawa do używania znaku towarowego normy EN+. Wprost przeciwnie – audytorzy przywożą do nas przyszłych kontrolerów, bo staliśmy się wzorcowym producentem, wdrażającym autorskie, wewnętrzne procedury badania jakości peletu, co do tego stopnia zainteresowało audytujących, iż wysoce prawdopodobne jest, że część działań zostanie wdrożona w systemie certyfikacji peletów drzewnych.

Polacy coraz chętniej rezygnują z węgla i przechodzą na inne typy ogrzewania, w tym na peletowe...

Sam miałem ostatnio okazję do obserwowania tego zjawiska. Znajomy wybudował dom w miejscu, gdzie nie było możliwości podłączenia gazu ziemnego i w tej sytuacji zdecydował się na ogrzewanie domu kotłem na groszek węglowy. Po dwóch latach najwyczejniej miał już dość i wybrał kocioł na pelet – renomowane urządzenie Mini Bio Luxury marki Kostrzewa. Jest bardzo zadowolony, bo jeśli weźmiemy pod uwagę komfort użytkowania obu typów urządzeń, to różnica jest ogromna – taka, jak pomiędzy dniem a nocą. Mój kolega dysponuje teraz czystą, pachnącą drewnem kotłownią, wokół domu ma dobre powietrze, zatem dochodzi tu jeszcze jeden ważny aspekt – dbałości o środowisko oraz tak istotnej redukcji CO₂. Takie kwestie są coraz ważniejsze dla Polaków.

O cenie Polacy też pewnie myślą...

Wielu klientów w pierwszej kolejności sprawdza jakość paliwa i wie, że jeśli zależy im na długim użytkowaniu kotła, to należy dostarczać dobrej jakości opał, którego cena jest proporcjonalna do jakości. Jednak najlepszym sposobem na lepszą cenę jest obniżenie podatku VAT na paliwa ekologiczne. Nic tak dobrze nie pobudza rynku do rozwoju, jak takie właśnie proste działania.

Dziękuję za rozmowę.

Pelleteo.pl

Pelet z gwarancją dostawy
do domu i firmy

Rosnąca popularność kotłów na pelet sprawia, że rośnie zapotrzebowanie na paliwo. Dlatego to istotne, aby nawiązywać współpracę z pewnym dostawcą, który gwarantuje dostawy peletu przez cały rok, nawet podczas mroźnej zimy. Firma PELLETEO.PL gwarantuje dostawy peletu z rozładunkiem na każdy adres w Polsce. Pelet sprzedawany przez firmę PELLETEO.PL jest polecany przez serwisantów i instalatorów.

**W tym sezonie szczególnie polecany
jest pelet produkowany przez
BARLINEK S.A. o średnicy 6mm i 8mm
z certyfikatem EN PLUS A1.**

**Zapytaj swojego instalatora lub
serwisanta o specjalny kod rabatowy!**

ULGA TERMOMODERNIZACYJNA – - NOWE NARZĘDZIE ANTYSMOGOWE

O rządowym programie Czyste Powietrze słyszały już miliony Polaków i stale rośnie grono jego beneficjentów. Inaczej sprawy mają się z wiedzą na temat mniej znanego narzędzia antysmogowego, jakim jest tzw. ulga termomodernizacyjna.

Z badań prowadzonych w lipcu 2019 r. przez Instytut Badań Środowiskowych w województwach, w których przyjęto uchwały antysmogowe, wynika że tylko 1 procent właścicieli domów ogrzewanych przez przestarzałe kotły węglowe wiedziało, że mogą skorzystać z ulgi podatkowej i odpisać koszt wymiany urządzenia, docieplenia budynku oraz wymiany stolarki okiennej czy drzwiowej od przychodu.

Ulga i program to dwie odrębne możliwości. Program Czyste Powietrze, z podstawową zasadą – im niższe dochody, tym wyższa dotacja, umożliwia osobom o bardzo niskich dochodach likwidację przestarzałych kotłów na bezpieczne niskoemisyjne urządzenia grzewcze oraz docieplenie budynków mieszkalnych.

Dedykowana zamożniejszym

Ulga termomodernizacyjna dedykowana jest szczególnie osobom z dochodami powyżej śred-

niej krajowej, w tym podatnikom o rocznym dochodzie przekraczającym 125 528 zł, dyskwalifikującym z programu Czyste Powietrze. Ulgą kieruje zasada – im wyższa podstawa opodatkowania, tym wyższy odpis. W ramach ulgi termomodernizacyjnej można odliczyć 100% wydatków poniesionych na realizację wszystkich przedsięwzięć termomodernizacyjnych, jednak kwota ta nie może być wyższa niż 53 tys. zł.

Ulga termomodernizacyjna pozwala na odliczenie od podstawy obliczenia podatku, ustalonej zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, wydatków związanych z realizacją przedsięwzięć termomodernizacyjnych tylko w już istniejących budynkach mieszkalnych, jednorodzinnych. Ulga nie dotyczy innych typów nieruchomości i nie jest to ulga budowlana. Tym samym osoby, które dopiero budują dom, nie mogą z niej skorzystać

To jedna z informacji zawarta w krótkiej publikacji dostępnej w Internecie pt. Poradnik inwestora – Ulga Termomodernizacyjna 2019, opracowanej przez organizacje działające w zakresie ograniczenia niskiej emisji oraz poprawy efektywności

energetycznej. Instrukcja korzystania z ulgi jest rekomendowana przez wiceprezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Piotra Woźnego oraz prezesa Polskiego Alarmu Smogowego – Andrzeja Gułę.

Skorzystaj mądrze

Co bardzo istotnie dla właścicieli domów jednorodzinnych – można skorzystać z obu możliwości – ulgi oraz programu Czyste Powietrze, co ma szczególne znaczenie, gdy planowana inwestycja przekracza 53 tys. zł. Należy jednak uwzględnić to, że w ramach ulgi termomodernizacyjnej odliczeniu nie podlegają wydatki, które uzyskały dofinansowanie w ramach programu Czyste Powietrze lub zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie. Jak to rozumieć w praktyce? Właściciel domu jednorodzinnego może na wymianę starego urządzenia uzyskać dotację z programu Czyste Powietrze, a docieplenie domu odliczyć sobie w ramach ulgi termomodernizacyjnej.

Kompletny poradnik można pobrać ze strony internetowej:

Porozumienia Branżowego
Na Rzecz Efektywności
Energetycznej POBE.

Informacje na temat ulgi termomodernizacyjnej można uzyskać poprzez:

- formularz kontaktowy na Portalu Podatkowym Ministerstwa Finansów;
- czat z konsultantem Ministerstwa Finansów;
- infolinię Krajowej Informacji Skarbowej (godz. 7:00-18:00) pod numerami tel.:
 - 801 055 055 (tel. stacjonarne),
 - 22 330 03 30 (tel. komórkowe),
 - +48 22 330 03 30 (połączenia z zagranicy).

KOSTRZEWA®
Lider kotłów na pelet

**WYMIENŃ
KOCIOŁ
WĘGLOWY
NA PELETOWY!**

Twórz z nami czyste powietrze.

Dofinansowania do 90%

8-24 kW

8-32 kW

10-20 kW

12-21 kW

12-30 kW

12-32 kW

50-285 kW

300 kW

PROGRAM
czyste powietrze

Kotły do programu Czyste Powietrze oraz Regionalnego Programu Operacyjnego

Kotły w zakresie mocy od 8kW do 300kW do domów mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej

Kotły z certyfikatem EKOPROJEKTU

Kompleksowe rozwiązania dla kotłowni w szkołach, urzędach i innych obiektach użyteczności publicznej

INWESTYCJE INDYWIDUALNE (kotły od 8 do 42 kW)

Agnieszka Sadłós

Kierownik Działu Handlowego

✉ pr@kostrzewa.com.pl

☎ +48 87 429 56 32

KOTŁY INWESTYCYJNE (kotły od 50 do 300 kW)

Tomasz Nowak

Doradztwo, koncepcje, szacowanie kosztów inwestycji

✉ dl@kostrzewa.com.pl

☎ +48 500 54 39 44

**zielne
clepto**

Ogrzejemy Polskę
biomasą drzewną!

REDAKTOR NACZELNA
Anna Baranowska
press@kostrzewa.com.pl

DZIAŁ REKLAMY:
Agnieszka Sadłós
pr@kostrzewa.com.pl

WYDAWCA:
P.P.H. KOSTRZEWA,
ul. Przemysłowa 1, 11-500 Giżycko,
tel. 87 429 56 00 | kostrzewa@kostrzewa.com.pl
www.kostrzewa.com.pl

DRUK:
Drukarnia Prasowa GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul Tracka 7,
tel. 89 539 74 21
Nakład: 10 000 egz.

PROGRAM RZĄDOWY PROGRAM CZYSTE POWIETRZE

SKORZYSTAJ Z DOTACJI

ODBIORCA

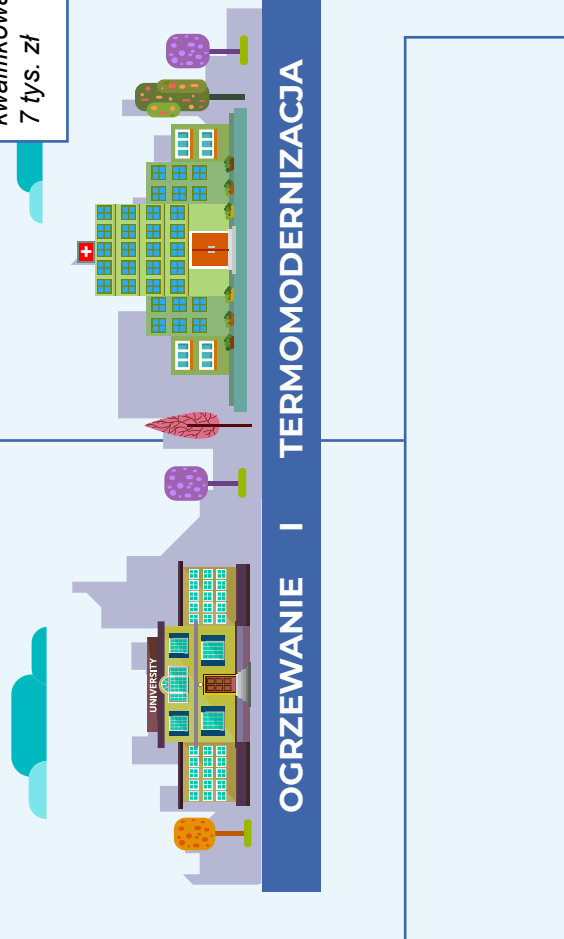
WŁAŚCICIEL LUB
WSPÓŁWŁAŚCICIEL
DOMU
JEDNORODZINNEGO

OSOBA
BUDUJĄCA
DOM

RODZAJ INWESTYCJI

OGRZEWANIE I TERMOMODERNIZACJA

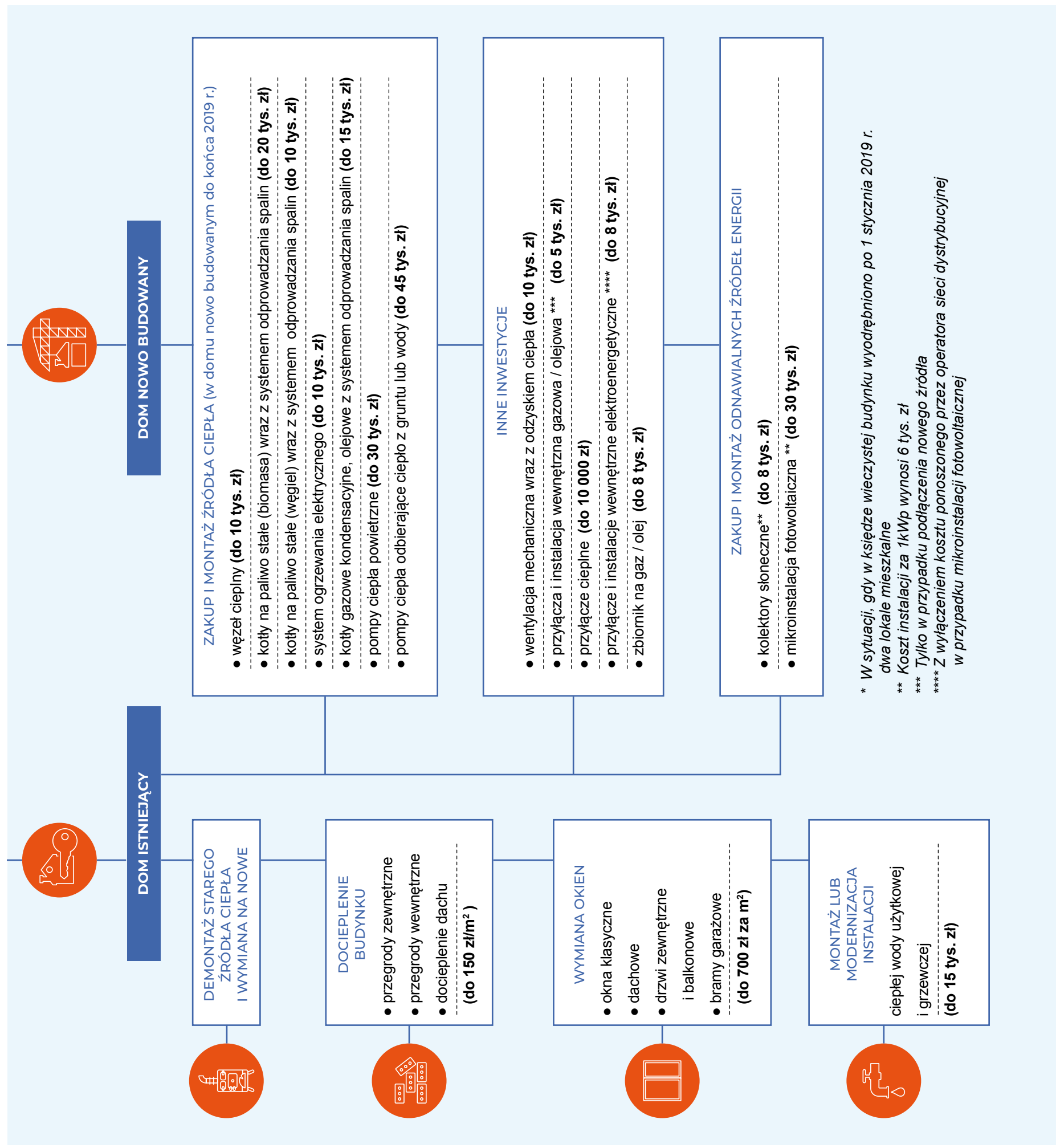
RODZAJ WSPARCIA

DOTACJA
do **15-90%** z 53 tys. zł
kosztów kwalifikowanych
lub
2x 15-90% z 53 tys. zł
kosztów
kwalifikowanych*
*min. wartość kosztów
kwalifikowanych –
7 tys. zł*

POŻYCZKA
do **90%** kosztów
kwalifikowanych
maks. 47 700 zł
niskie oprocentowanie
zabezpieczenia
bankowe wsparcie
udziela WFOŚiGW
z funduszy BOŚ

Sprawdź na co przysługuje DOTACJA oraz ile MOŻESZ ZYSKAĆ

Program „Czyste Powietrze” podczas pierwszego roku funkcjonowania poddany został licznym zmianom i aktualizacjom.

Przedstawiamy aktualne dane dotyczące progów finansowania oraz maksymalnych wartości kosztów kwalifikowanych na poszczególne inwestycje.

„Czyste Powietrze” wspiera inwestycje proekologiczne w domach jednorodzinnych. Dotyczy domów istniejących oraz nowo budowanych. Podczas 12 miesięcy realizacji spotkał się zarówno z pochwałami, jak i krytyką.

Dał nadzieję na poprawę

Jako pierwsze krajowe działanie na rzecz czystego powietrza, prowadzone na tak szeroką skalę, daje dużą nadzieję na likwidację polskiego smogu. Dzięki wysokim dofinansowaniom, najbiedniejsi mają realne szanse na poprawę jakości życia – w domach po termomodernizacji jest cieplej, czystiej i zdrowiej. W strefach bez kopciuchów oddycha się lżej, dzieci oraz starsi mniej chorują... W praktyce okazuje się jednak, że po dotacje najłatwiej sięgnąć osobom młodszym, zamożnym, wykształconym i operatywnym.

Zbyt trudny dla wykluczonych cyfrowo

Głównym hamulcem programu jest skomplikowany wniosek, który oprócz wersji papierowej, musi być również złożony w formie elektronicznej, co stanowi duże utrudnienie w przypadku osób starszych oraz nieposiadających dostępu do komputera i Internetu. W każdym magistracie oraz urzędzie gminy powinna być świadczona pomoc w zakresie wypełniania wniosku. Na razie pozostaje to jedynie w sferze marzeń, bo ministerstwo

środowiska nie przewidziało środków na stworzenie gminnych punktów wypełniania i przyjmowania wniosków. W związku z tym jedynie część urzędów zgłosiła chęć współpracy przy realizacji programu.

Program oferuje dofinansowanie wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła, spełniające najwyższe normy. W grupie rozwiązań dotowanych znajdują się: węzeł ciepły, pompa ciepła, kocioł gazowy kondensacyjny, kocioł olejowy kondensacyjny, ogrzewanie elektryczne, kocioł na paliwo stałe (węgiel, biomasa). Rząd dotuje również przeprowadzenie niezbędnych prac termomodernizacyjnych w domach, w których pozwolenie na budowę zostało wydane przed 15 grudnia 2002 r. Wnioski o wsparcie należy składać w wojewódzkim funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, właściwym ze względu na lokalizację inwestycji lub urzędzie miasta, bądź gminy współpracującym z wojewódzkim funduszem przy realizacji programu.

Ulga termomodernizacyjna dla najbogatszych

Najwyższe dofinansowanie w ramach programu „Czyste Powietrze” otrzymują osoby o najniższych udokumentowanych dochodach. Wysokość wsparcia waha się od 15-90% kosztów kwalifikowanych inwestycji. Maksymalne koszty kwalifikowane wynoszą 53 tys. zł. Ponadto wnioskodawców, których średni miesięczny dochód na osobę w gospodarstwie domowym kwalifikuje do grupy VII w tabeli nr 1 (zamieszczona na stronie obok), intensywność dofinansowania jest uzależniona dodatkowo od osiągniętego przez wnioskodawcę lub wnioskodawcę i małżonka (w przypadku wspólnego rozliczenia) rocznego dochodu, stanowiącego podstawę do opodatkowania za wskazany rok podatkowy poprzedzający datę złożenia wniosku. Nie kwalifikują się obecnie do programu osoby, których roczny dochód przekracza 125 528 zł.

Bogaci nie stracą – wprost przeciwnie – mogą znacznie prościej skorzystać z możliwości odzyskania pieniędzy zainwestowanych w termomodernizację i nowoczesne urządzenia grzewcze – od 1 stycznia 2019 r. dzięki uldze termomodernizacyjnej, odliczą sobie od podatku inwestycje, które ze względu na wysokie dochody nie mogą być sfinansowane w ramach „Czystego Powietrza”. Pamiętajmy jednak, że ulga nie dotyczy domów w budowie.

Najpierw wniosek, później inwestycja

Wiele osób straciło możliwość uzyskania dotacji, bo w pierwszej kolejności inwestowali w nowe ogrzewanie lub docieplenie domu, a dopiero później szukali możliwości zwrotu poniesionych wydatków. Program „Czyste Powietrze” tak nie działa. Od 1 lipca Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wyraźnie określił zasady finansowania inwestycji: w pierwszej kolejności składamy wniosek, dopiero później inwestujemy i na końcu otrzymujemy dotację.

Dom domowi nierówny?

Mówi się, że program „Czyste Powietrze” jest adresowany jedynie do właścicieli domów jednorodzinnych. Jak więc postąpić w sytuacji, gdy w domu mieszkają dwie lub trzy rodziny? Czy można aplikować do programu?

Teoretycznie w domu może mieszkać kilka rodzin, jednak przyjmuje się, że z wnioskiem o dotację mogą wystąpić jedynie właściciele domów z księgą wieczystą, w której wyodrębnione są maksymalnie dwa lokale mieszkalne. To oznacza, że program nie obejmuje tzw. budownictwa wielorodzinnego – bloków i kamienic. Nie został również uruchomiony z myślą o właścicielach domków letniskowych, ani obiektów hotelarskich, np. pensjonatów czy hoteli. Kwalifikują się do niego natomiast właściciele nieruchomości w zabudowie szeregowej z odrębną księgą wieczystą.

WYSOKOŚĆ DOTACJI W ODNIESIENIU DO DOCHODÓW NA CZŁONKA RODZINY

Grupa	Kwota miesięcznego dochodu / osoba w zł	Dotacja (procent kosztów kwalifikowanych przewidzianych do wsparcia dotacyjnego)	Pożyczka		Kwota rocznego dochodu wnioskodawcy [zł]
			uzupełnienie do wartości dotacji	pozostałe koszty kwalifikowane	
I	600	do 90 %	do 10 %	do 100 %	nie dotyczy
II	601 - 800	do 80 %	do 20 %	do 100 %	nie dotyczy
III	801 - 1000	do 67 %	do 33 %	do 100 %	nie dotyczy
IV	1001 - 1200	do 55 %	do 45 %	do 100 %	nie dotyczy
V	1201 - 1400	do 43 %	do 57 %	do 100 %	nie dotyczy
VI	1401 - 1600	do 30 %	do 70 %	do 100 %	nie dotyczy
VII	powyżej 1600	do 18 %*	do 82 %	do 100 %	do 85 528
		do 15 %*	do 85 %	do 100 %	do 85 529 do 125 528
		0%	do 100%	do 100 %	powyżej 125 528

Wysokość dofinansowania zależy od miesięcznego dochodu na osobę w gospodarstwie domowym wnioskodawcy liczonego zgodnie z metodyką opisaną w instrukcji do wypełnienia wniosku o dofinansowanie (w oparciu o zasady Programu Rodzina 500 plus)

* od 2019 r. dotacja zawiera ulgę podatkową | na podstawie www.mos.gov.pl.

MAKSYMALNY KOSZT KWALIFIKOWANY INWESTYCJI

Nazwa elementu przedsięwzięcia	jednostka	Maksymalny jednostkowy koszt kwalifikowany na jeden budynek
węzeł ciepły	zestaw	do 10 000 zł
kotły na paliwo stałe (biomasa) wraz z systemem odprowadzania spalin	zestaw	do 20 000 zł
kotły na paliwo stałe (węgiel) wraz z systemem odprowadzania spalin	zestaw	do 10 000 zł
system ogrzewania elektrycznego	zestaw	do 10 000 zł
kotły gazowe kondensacyjne, olejowe, system odprowadzania spalin, zbiornik na gaz / olej	zestaw	do 15 000 zł
pompy ciepła powietrzne	zestaw	do 30 000 zł
pompy ciepła odbierające ciepło z gruntu lub wody	zestaw	do 45 000 zł
instalacja wewnętrzna ogrzewania i ciepłej wody użytkowej	zestaw	do 15 000 zł
wentylacja mechaniczna wraz z odzyskiem ciepła	zestaw	do 10 000 zł
kolektory słoneczne	zestaw	do 8 000 zł
mikroinstalacja fotowoltaiczna*	zestaw	do 30 000 zł
przyłącza i instalacja wewnętrzna gazowa / olejowa**	zestaw	do 5 000 zł
przyłącze ciepłe ***	zestaw	do 10 000 zł
przyłącze i instalacje wewnętrzne elektroenergetyczne ***	zestaw	do 8 000 zł

* Koszt instalacji za 1KWp wynosi 6000 zł | ** Tylko w przypadku podłączenia nowego źródła

*** Z wyłączeniem kosztu ponoszonego przez operatora sieci dystrybucyjnej w przypadku mikroinstalacji fotowoltaicznej

Program Czyste Powietrze

– odpowiedzi na pytania z życia wzięte

Czyste Powietrze posiada rozbudowany regulamin i jest obwarowany wieloma wymogami technicznymi. Prezentujemy odpowiedzi na pytania najczęściej stawiane przez zainteresowanych uzyskaniem rządowej dotacji do wymiany lub zakupu nowego ogrzewania oraz termomodernizacji.

– Czy mogę wnioskować o dotację do pieca na pelet, okna i ocieplenie budynku?

Przysługuje jedynie możliwość uzyskania dotacji do zakupu i montażu kotła na pelet. Montaż, uruchomienie i odbiór kotła musi nastąpić do końca roku 2019. Pozostałe inwestycje mogą uzyskać wsparcie tylko w przypadku domów istniejących – z pozwoleniem na budowę wydanym przed 15 grudnia 2002 r.

DOM NOWO BUDOWANY

– Ubiegam się o dofinansowanie do zakupu i montażu pompy ciepła i dowiedziałem się, że program zobowiązuje mnie do właściwego ocieplenia domu. Czy ocieplenie, podobnie jak ogrzewanie muszą zamontować do końca tego roku?

O ile urządzenie trzeba zamontować i odebrać (protokół odbioru) do końca roku 2019, to na ocieplenie budynku przysługuje maksymalnie 30 miesięcy od daty złożenia wniosku. Przegrody zewnętrzne i wewnętrzne, stolarka okienna oraz drzwiowa muszą spełniać warunki techniczne, które będą obowiązy-

wały od 1 stycznia 2021 r. Wniosek o płatność składamy do funduszu po zamontowaniu pompy ciepła oraz po spełnieniu wymogów dotyczących przegród zewnętrznych i wewnętrznych, okien i drzwi.

DOM DŁUGO BUDOWANY

– Moja rodzina buduje dom od przeszło 20 lat. Budynek nie został jeszcze odebrany. O co mogę wnioskować do programu Czyste Powietrze?

Istnieje możliwość ubiegania się o dotację do zakupu i montażu źródła ciepła (zakup i montaż do końca roku 2019) oraz rekuperacji. Po odbiorze budynku można ubiegać się o wsparcie dla odnawialnych źródeł energii (panele słoneczne lub mikroinstalacja fotowoltaiczna).

DOM NOWO BUDOWANY

– Czy mogę w ramach rządowego programu Czyste Powietrze uzyskać dofinansowanie do zakupu i instalacji kotła na pelet?

Tak, program przewiduje takie dofinansowanie. Trzeba jednak pamiętać o istotnych warunkach organizatora programu: kocioł na pelet musi spełniać wymogi ekoprojektu. Od producenta wymaga się certyfikatu zewnętrznej jednostki badawczej posiadającej akredytację na badania urządzeń grzewczych w zakresie wymogów ekoprojektu. Do 30 grudnia 2019 r. należy zamontować i odebrać urządzenie, co zostaje potwierdzone protokołem zdawczo-odbiorczym. Przegrody, okna i drzwi w budynku muszą spełniać warunki techniczne obowiązujące od 1 stycznia 2021 r. Obowiązki beneficjenta programu opisane są obok, w temacie DOM NOWO BUDOWANY.

DOM NOWO BUDOWANY WSPÓLNY

– Buduję dom wspólnie z moimi rodzicami. Będzie jedna księga wieczysta, a w niej wyodrębnione dwa lokale mieszkalne z oddzielnymi mediami. Jako źródło ciepła planujemy pompy ciepła – po jednej do każdego mieszkania. Czy mogę w imieniu własnym oraz rodziców wnioskować o te urządzenia?

W tej sytuacji należy złożyć dwa oddzielne wnioski – każdy przez właściciela wyodrębnionego lokalu mieszkalnego. Maksymalny koszt kwalifikowany dla każdego z lokali to 53 tys. zł.

WAŻNE. W przypadku budynków mieszkalnych, gdzie wyodrębnienie dwóch lokali mieszkalnych w ramach jednej księgi wieczystej nastąpiło przed 1 stycznia 2019 r. kwota 53 tys. zł to maksymalny koszt kwalifikowany na cały budynek.

DOM ISTNIEJĄCY

– Dom odziedziczony po dziadkach, budowany przed wojną, do kapitalnego remontu. O co można wnioskować?

Program Czyste Powietrze oferuje dotację do: wymiany ogrzewania, modernizacji instalacji ciepłej wody użytkowej, docieplenia przegród wewnętrznych i zewnętrznych, wymiany okien i drzwi, rekuperacji, preferencyjną pożyczkę do zakupu i montażu odnawialnych źródeł energii (fotowoltaiki, paneli słonecznych). W pierwszej kolejności należy zmodernizować ogrzewanie.

PRZEBUDOWA LECIWEGO DOMU

– Kupiłem stary dom, który chcę przebudować, ocieplić, wymienić okna, drzwi i wyposażyć w nowe ogrzewa-

nie. Na co można liczyć w ramach programu Czyste Powietrze? Czy na przebudowę dachu też mogę uzyskać dotację?

Jeśli przebudowa dotyczy jedynie dachu, zalecamy w pierwszej kolejności wymienić ogrzewanie, zmodernizować system ciepłej wody użytkowej, dokonać docieplenia ścian, wymiany okien i drzwi – na to też można ubiegać się o dotację, gdyż pozwolenie na budowę domu w tym przypadku zostało wydane przed 15 grudnia 2002 r. W ostatniej kolejności należałoby przebudować dach. Gdy prace rozpoczną się od dachu, wówczas przebudowa zmieni status budynku i utraczona zostanie możliwość ubiegania się o dotację do ocieplenia, wymiany okien i drzwi. Do przebudowy dachu nie przysługuje dotacja.

WĘGIEL/PELET/CZY GAZ?

– Mieszkam w małym mieście i planuję modernizację ogrzewania w kierunku nowoczesnego kotła na grzerek węglowy. Czy to prawda, że taki kocioł można instalować w ramach programu tylko w sytuacji, gdy nie ma możliwości podłączenia do ciepła systemowego czy sieci gazowej, lub nie jest ono uzasadnione ekonomicznie?

Tak, to prawda. Dopiero, gdy nie ma możliwości zastosowania wyżej wymienionych rozwiązań, można uzyskać dofinansowanie do zakupu i montażu kotła na grzerek węglowy. Inaczej jest w przypadku kotła na pelet, który ustępuje jedynie ciepłu z sieci, natomiast można montować go niezależnie od dostępności sieci gazowej.

WNIOSEK I FAKTURY

– Kiedy powinienem zakupić i zamon-

tować pompę ciepła – przed czy po złożeniu wniosku?

Inwestycję przeprowadzamy po złożeniu wniosku (dotyczy to wniosków złożonych po 1 lipca 2019 r.) Inwestycje z fakturami wystawionymi przed złożeniem wniosku nie podlegają dotacji.

WNIOSEK W GMINIE

– Czy to prawda, że wniosek o dotację można złożyć w urzędzie gminy/miasta i nie trzeba już osobiście podpisywać umowy na dofinansowanie w siedzibie wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej?

Taka dogodność dotyczy gmin, które podpisały z wojewódzkimi funduszami umowę o współpracy w zakresie programu Czyste Powietrze. Od 1 lipca 2019 r. nie ma konieczności podpisywania umowy w siedzibie funduszu, bowiem złożony i podpisany wniosek jest traktowany jak umowa.

WNIOSKI

– Chciałabym się dowiedzieć, czy jako właściciel domu 20-letniego mogę złożyć więcej niż jeden wniosek? Pierwszy, na wymianę ogrzewania, planuję złożyć jeszcze w tym roku, zaś drugi - dotyczący termomodernizacji - za 3 lata.

Takie działanie jest dopuszczalne. Jeżeli realizacja poszczególnych etapów inwestycji planowana jest w znacznych odstępach czasu, istnieje możliwość złożenia oddzielnych wniosków. W przypadku domów istniejących program Czyste Powietrze zawsze na pierwszym miejscu stawia wymianę źródła ciepła. Zatem najpierw ogrzewanie, później inne realizacje. Urzędnicy namawiają też do złożenia wniosku szerszego i realizacji etapowej. Wówczas po realizacji pierwszego etapu przekazywana jest pierwsza transza dofinansowania, później kolejna. Wnioskujący ma na realizację zadania 30 miesięcy od daty złożenia wniosku.

WNIOSKODAWCA

– Czy współmałżonek niebędący właścicielem nieruchomości może złożyć wniosek o dofinansowanie?

Wniosek o dofinansowanie składa wyłącznie właściciel domu jednorodzinnego. Jeśli dom ma dwóch właścicieli, wniosek składa jeden za zgodą drugiego.

WNIOSKODAWCA

– Mieszkam z żoną i dziećmi w domu moich teściów (teściowie zamieszkują pod innym adresem). Dom wymaga docieplenia i modernizacji ogrzewania. Czy możemy wnioskować do programu Czyste Powietrze? Czyje dochody należy uwzględnić we wniosku?

Wniosek do programu zawsze składa właściciel lub współwłaściciel budynku. We wniosku złożonym przez teścia lub teściową należy uwzględnić dochód rodziców pana żony.

WAŻNE. PRZY WYLICZENIU DOCHODU BIERZEMY POD UWAGĘ OSOBY, KTÓRE GOSPODARUJĄ I ZAMIESZKUJĄ WSPÓLNIE Z OSOBĄ UBIEGAJĄCĄ SIĘ O DOFINANSOWANIE.

Należą tu:

- małżonek / małżonka osoby ubiegającej się o dofinansowanie,
- bliższa i dalsza rodzina prowadząca wspólne gospodarstwo z wnioskodawcą (np. dziadkowie, rodzice),

- dzieci i wnuki osoby ubiegającej się o dofinansowanie, do ukończenia 25. roku życia,
- dzieci i wnuki osoby ubiegającej się o dofinansowanie, które ukończyły 25. rok życia, legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli w związku z tą niepełnosprawnością przysługuje świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016 r. poz. 162 i 972 oraz z 2017 r. poz. 1428),
- osoby niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie gospodarujące z osobą ubiegającą się o dofinansowanie.

Za dziecko lub wnuka wchodzące w skład gospodarstwa domowego uznaje się również dziecko małżonka, dziecko przysposobione oraz dziecko, w sprawie którego toczy się postępowanie o przysposobienie, lub dziecko znajdujące się pod opieką prawną. Zwracamy uwagę, że członkowie rodzin mieszkających wspólnie, ale utrzymujących się oddzielnie, stanowią odrębne gospodarstwa domowe.

DOCHÓD

– Cały ubiegły rok przepracowałem zagranicą. Żona w połowie ubiegłego roku przeszła na urlop macierzyński. Jak mam udokumentować dochody naszej rodziny?

Należy przedstawić ostatnie zeznania podatkowe pana oraz żony. Warto wiedzieć, że dochodem są wszelkie opodatkowane formy zarobkowania. Do dochodów nie zaliczamy zasiłków, np. zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia 500+, zasiłku opiekuńczego...

ZBYT WYSOKIE DOCHODY

– Gdy mowa o granicznej kwocie dochodu wynoszącej 125 tys. zł, które skreślają z udziału w programie Czyste Powietrze to jest to dochód wnioskodawcy, czy dochód małżonków/osób zarabiających w danym gospodarstwie domowym?

Dotyczy to dochodu wnioskodawcy.

DOŻYWOTNIA

SŁUŻEBNOŚĆ A WNIOSEK

– Mam dożywotnią służebność w domu należącym do mojej rodziny. Jak mogę skorzystać z programu Czyste Powietrze?

Wniosek o dotację powinien złożyć właściciel budynku. Jeśli osoba korzystająca ze służebności zamierza ponieść wydatki na wkład własny do inwestycji, która podniesie standard życia, można to uregulować na drodze umowy cywilno-prawnej pomiędzy służebnikiem, a właścicielem.

TRUDY PRZECIERANIA DOTACYJNEGO SZLAKU ZA NAMI!

Ewa i Daniel Ejsmontowie ze Skandawy

Poniemiecki dom rodziny Ejsmontów stoi w centrum Skandawy – wsi o nazwie ze staropruskim rodowodem, skąd tylko 5 kilometrów w linii prostej do granicy z Obwodem Kaliningradzkim, opodal posterunki straży granicznej i stacja przeładunkowa węgla, gazu i innych towarów z Rosji. Dzika, bujna przyroda, kobiety zbierają żołądździe z przydrożnych alei i niosą wiadrami do skupu. Majątki pruskich ziemian, zamienione niegdyś w PGR-y, teraz, jako prywatne spółki, pyszną się wielkimi, błyszczącymi maszynami, silosami, terenowymi autami na podjazdach. Tutaj pracują mieszkańcy okolicznych wiosek. W dużym mazurskim gospodarstwie pracowało kilkanaście lat temu małżeństwo Ejsmontów, Ewa i Daniel – ciężkiej pracy się nie lękali, mieli piękne plany na przyszłość. Dwa marzenia się spełniły, gdy na świat przyszli dzieci – Szymon i Patrycja.

Później życie zweryfikowało plany. Najpierw mała Patrycja zaczęła zdradzać objawy autyzmu, co oznaczało konieczność całodobowej opieki nad dzieckiem. W międzyczasie zachorował ojczym Ewy, a mama nie dawała rady z dopilnowaniem chorego. Rodzina Ejsmontów zrezygnowała z pracy w Starych Juchach i powróciła do zrujnowanego domu. Pan Daniel zachorował poważnie na serce – przeszedł zawał i przebywa obecnie na rencie. Żadne z małżonków nie pracuje zawodowo.

Dom w Skandawie, choć przestronny, wymagał gruntownego remontu, bez wody, kanalizacji, centralnego ogrzewania, z ciekącym dachem i pękającymi ścianami. Ejsmontowie wiele zrobili sami – podłączyli wodę i ścieki, które odbiera gminna spółka. Wyremontowali pokoje dzieci, tak jak potrafil zorganizowali łazienkę. Żadne z nich nie znało się na budowlance – uczyli się oglądając filmy instruktażowe w Internecie – nie wszystko wyszło idealnie, ale wewnątrz domu stopniowo zaczyna przypominać dom. Najgorszy był sezon grzewczy – każde z pomieszczeń ogrzewała prymitywna koza.

– *To była praca na pełen etat* – opowiada Daniel Ejsmont. – *Podczas mrozów trzeba było dokładać co pół godziny. Pilnować, aby nie wygasło, wielokrotnie wstawać w nocy.*

– *W naszym życiu wszystko kręciło się wokół ogrzewania* – dodaje Ewa Ejsmont. – *Mnóstwo pracy i czasu zajmowało przygotowanie opału, do tego dochodziły koszty paliwa do pilarki, wykupienie asygnaty, przewożenie opału, potem praca przy cięciu i rąbaniu, układanie, suszenie i tak co roku.*

Totalny brak wiedzy o programie

Ejsmontowie starają się być na bieżąco ze światem i na przekór bardzo skromnej sytuacji finansowej nie rezygnują z planów poprawy warunków życiowych swojej rodziny. Gdy we wrześniu ubiegłego roku rząd ogłosił program Czyste Powietrze, rodzina zdecydowała się skorzystać z tej szansy. Gra była warta świeczki – szczególnie ze względu na wysokie 90-procentowe dofinansowanie, przysługujące rodzinie. Małżonkowie zaczęli szukać firmy, która podłączy im centralne ogrzewanie i piec z podajnikiem. O możliwości skorzystania z programu poinformowali też sąsiadów. Nikt nie wierzył w takie wsparcie.

– *Jesienią ubiegłego roku zaczęliśmy rozpytywać miejscowe firmy instalatorskie* – opowiada Ewa Ejsmont. – *Natknęliśmy się na totalny brak wiedzy o programie i brak wiary w to, że państwo prawie w całości sfinansuje niezamożnej rodzinie nowe ogrzewanie. Odpuściliśmy sobie na kilka miesięcy, dopiero zimą trafiłam na Facebooku*

na post o giżyckiej firmie ikołty.com.pl, która informowała o możliwości skorzystania z dotacji programu Czyste Powietrze. Tego samego dnia skontaktowałam się z nimi. Tym ludziom naprawdę zależało na zleceniu i wiedzieli, że program działa!

Fachowcy jakich mało...

Od tego czasu wszystko poszło z górki – firma obejrzała warunki na miejscu, doradziła piec do niewielkiej kotłowni, wygospodarowanej w sionce – dawnym wejściu do domu. Wyceniła prace, przygotowała wniosek. Fachowcy zainstalowali piec EEI Pellets firmy Kostrzewa oraz instalację centralnego ogrzewania, gdy tylko Ejsmontowie podpisali umowę z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

– *Pracowali sprawnie, zostawili po sobie porządek, nauczyli nas obsługiwać urządzenie* – opowiada pan Daniel. – *Byli pomocni i dyspozycyjni. Dzięki nim i programowi nasza codzienność wygląda zupełnie inaczej. Piec dobrze pracuje. W domu jest ciepło, bezpiecznie, a my wreszcie mamy czas, aby pomyśleć co dalej z naszym życiem. Gdy wszystko przeliczyliśmy sobie, ogrzewanie na pelet wychodzi taniej załatwienie drzewa z lasu.*

Takich rodzin jak Ejsmontowie – o niskich dochodach, obarczonych chorobami, mieszkających gdzieś na końcu świata jest bardzo wiele. Tylko nieliczni są na tyle zdeterminowani, aby skutecznie poszukiwać sposobów na poprawę życia swojej rodziny. Dzięki wsparciu programu Czyste Powietrze i zaangażowaniu firmy ikołty.com.pl spełniło się marzenie o ciepłym domu, a w okolicy jest czystsze powietrze. Jednak dom Ejsmontów jest w fatalnym stanie – dach cieknie, pękają fundamenty – pilnie potrzebny jest remont. Wymagane prace nie kwalifikują się do programu Czyste Powietrze. Nie mają też gotówki na uruchomienie remontu. Mimo wszystko nie poddadzą się - będą starali się uciąć pieniądze na remont. Oby dach to wytrzymał...

– *Sąsiedzi uwierzyli, gdy zobaczyli zamontowany piec* – kwitują Ejsmontowie. – *Teraz się posypią kolejne wnioski. Wytyczyliśmy szlak w naszej wsi!*

Ewa i Daniel Ejsmontowie ze Skandawy

Wielka wygoda i przyjemne ciepło w domu

Anna i Zbigniew Grochoccy z Giżycka

Mieszkamy w domu w zabudowie szeregowej, o powierzchni użytkowej 110 m², niedaleko większego osiedla mieszkaniowego. Część domów w szeregówce łączy funkcję usługową z mieszkalną – obok nas jest masarnia, sklep warzywny... Sąsiedzi przeszli na wygodniejsze ogrzewanie i większość pomontowała piece gazowe. W sezonie grzewczym stopniowo, rok po roku, poprawiało się powietrze w okolicy. Wreszcie przyszła pora i na nas. Stara Hajnówka, z ręcznym załadunkiem, bardzo wysłużona, od dawna prosiła o wymianę. Poszukiwaliśmy rozwiązania najlepszego dla naszej rodziny; gaz uznaliśmy za mało ekonomiczny, olej opałowy nie wchodził w grę, podłączenie do miejskiej ciepłowni kosztowało bardzo drogo. Już wcześniej oglądaliśmy piece na pelet.

Którego dnia odwiedziliśmy z żoną giżycką firmę Termoinstal, montującą kotły c.o. Na miejscu okazało się, że możemy ubiegać się o dotację do wymiany naszego starego pieca z rządowego programu Czyste Powietrze. Wszelkimi formalnościami zajęli się pracownicy firmy, my dostarczyliśmy jedynie wymagane dokumenty.

Wybraliśmy kocioł na pelet Twin Bio Luxury NE od Kostrzewy, o mocy 12 kW. W lutym do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie wpłynął nasz wniosek, a pod koniec maja został rozpatrzone pozytywnie i pojechaliśmy na podpisanie umowy. Mieliśmy 24 miesiące na zakup i montaż kotła, ale zamknęliśmy całość w czerwcu. W dwa tygodnie po podpisaniu umowy – nasz Twin Bio został podłączony i uruchomiony – można było złożyć wniosek o wypłatę dotacji, obejmującej 67 procent poniesionych wydatków. Opłaciło się. Szukaliśmy innych form dofinansowania, ale ta okazała się

Kocioł Twin Bio Luxury

Anna i Zbigniew Grochoccy z Giżycka

najkorzystniejsza. Dla porównania – giżycki ratusz, który również wspiera takie inwestycje, proponował maksymalnie 3 tysiące złotych dopłaty.

Zbigniew Grochocki: – Nie oglądając się na monterów, wcześniej przygotowałem kotłownię, a teraz, gdy piec pracuje, mam wolne od ciągłego zaglądania do kotłowni i dokładania do ognia, co było wcześniej moim stałym obowiązkiem. Lubimy z żoną mieć ciepło w domu, dlatego już w pierwszej połowie września włączamy ogrzewanie. Ja zajmuję się uzupełnianiem paliwa, a także opróżnianiem popiołu. Żona decyduje o nastawach.

Anna Grochocka: – Gdy wracamy do domu, już od progu wita mnie przyjemne ciepło. Na popołudnie ustawiam temperaturę na ok. 23°C. Natomiast gdy jesteśmy z mężem w pracy, a młodsza córka w szkole, temperatura w domu spada do ok. 20°C. Nasz piec ma wtedy przerwę. W czasie całego użytkowania tylko raz wezwaliśmy serwisanta, gdy włączył się alarm, a my nie chcieliśmy sami ingerować, nie znając jeszcze zbyt dobrze zasad obsługi urządzenia. Od tamtej pory wszystko działa jak należy. Kupujemy pelet najwyższej klasy, bo skoro zdecydowaliśmy się na piec z górnej półki, nie ma sensu stosować kiepskiego paliwa, które mogłoby zaszkodzić urządzeniu. W pelet zaopatrujemy się w firmie, która sprzedała i zamontowała nam piec. To dobrzy fachowcy i zawsze można liczyć na fachową poradę. Jesteśmy zadowoleni z kotła i dotacji. Mamy teraz taki komfort, że aż czegoś mi brakuje. Jeszcze nie do końca przyzwyczałam się do tak wielkiej wygody. Czasem schodzę do kotłowni, popatrzę na nasz nowy nabytek, wracam na górę i cieszę się, że wybraliśmy ten piec. Teraz w domu jest ciepło, przyjemnie i nie ma nawet odrobiny zapachu dymu. Na zewnątrz też niczego nie czuć. Na pewno tak jest o wiele zdrowiej dla nas i sąsiadów.

ZE SMOGIEM WALCZYĆ WIEDZĄ

Karać, straszyć, grozić palcem czy edukować o czystym powietrzu? Regulacje prawne z jasno wytyczonymi regułami gry dla producentów, dystrybutorów i użytkowników urządzeń to niezbędne minimum – najważniejsza jest świadomość tego, jak sposób ogrzewania wpływa na nasze zdrowie i samopoczucie.

Ze smogiem najlepiej walczyć wiedzą. Kaganek oświaty ekologicznej wymaga dobrego wsparcia oraz grantów premiujących innowacyjne formy edukacji na temat powietrza, smogu, kryzysu klimatycznego. Przez ostatnie lata można mówić o nasileniu rozmaitych akcji propagujących ekologiczne ogrzewanie. Bardzo ciekawe wydają się założenia nowatorskiego na polską skalę programu edukacyjnego – Edukacyjna Sieć Antysmogowa realizowanego przez Państwowy Instytut Badawczy NASK we współpracy z Polskim Alarmem Smogowym. Projekt już trwa, a w ciągu najbliższych lat objętych nim zostanie 200 tys. dzieci – uczniowie dowiadują się czym jest i jak powstaje smog, jaki wywiera wpływ na zdrowie, jak zapobiegać jego powstawaniu. Uczniowie pod opieką nauczycieli mogą monitorować jakość powietrza za pomocą czujników, instalowanych w placówkach przez NASK. Akcje edukacyjne przewidziano również dla rodziców.

Do działań edukacyjnych włączają się również producenci ogrzewania, niektórzy działają w tej sferze od dawna. Producent systemów grzewczych na biomasę Kostrzewa w 2009 roku, na długo przed społeczną debatą na temat smogu, ogłosił jedną z pierwszych w Polsce kampanii edukacyjnych dla przedszkolaków pt. „Wszystkim wesoło, gdy czyste powietrze wokoło”.

Do autorskiego programu, opracowanego przez doświadczonego pedagoga – Mariolę Dolecką, przystąpiły losowo wytypowane placówki z całego kraju (w pierwszej edycji udział wzięło prawie 1000 dzieci). Nauczyciele otrzymali pakiet edukacyjny z zakresu OZE, scenariusze zajęć i eksperymentów przyrodniczych. Przez 2 miesiące nauczyciele szkolili się i prowadzili zajęcia ekologiczne, w okresie przedświątecznym wszyscy uczestnicy akcji otrzymali upominki - zestawy edukacyjno-plastyczne dopasowane do potrzeb programu. Programowi towarzyszyły również liczne akcje dodatkowe: turnieje wiedzy ekologicznej, przegląd dziecięcych teatrów ekologicznych, konkursy rodzinne. Organizator nagrodził najciekawsze realizacje. Jednak nagrodą nr 1 był wzrost świadomości ekologicznej wśród dzieci i rodziców. W ramach akcji ukazały się dwie publikacje edukacyjne – pierwsza wprowadzająca dzieci w temat paliw z biomasy pt. „O przygodach Stasia” oraz kolejna pt. „Smog w Maciejowcach” dystrybuowana w przedszkolach, szkołach, na targach branżowych oraz wśród ekodoradców.

Zaangażować młodych

Działania edukacyjne nie zawsze wymagają wielkich nakładów. Liczy się pomysł. Tak było w przypadku akcji Kostrzewy „Czyste powietrze z Mazur dla Małopolski” dotyczącej peletu, paliwa którego spalanie wiąże się z zerowym bilansem energetycznym CO₂, co stawia je bardzo blisko odnawialnych źródeł energii. Tym razem w działania włączono dzieci i młodzież.

Podczas ferii zimowych grupa wolontariuszy z Giżycka wsparła edukację w zakresie peletu w ramach akcji „Czyste powietrze z Mazur dla Małopolski”. W efekcie przygotowano 6 tysięcy próbek paliwa, które wraz ze stosowną informacją trafiły do wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w całym kraju. Równie ważnym odbiorcą były małopolskie gminy, gdzie realizowano szeroki projekt wsparcia mieszkańców w wymianie przestarzałych urządzeń grzewczych. Po akcji do giżyckiej siedziby wpłynęło wiele pozytywnych informacji zwrotnych. Oto jedna z nich, przekazana przez ekodoradcę z Małopolski:

– W naszej gminie jest realizowany program wymiany przestarzałych kotłów – opowiada urzędnik. – Dzięki waszym próbkom mogłem pokazać mieszkańcom ubiegającym się o dotację, jak wygląda przyjazne paliwo, którego oni nigdy nie widzieli, bo od zawsze ogrzewali się węglem. W efekcie część z nich odstąpiła od węgla i wybrała przyjazne ogrzewanie. Tylko dzięki takim pomysłowym działaniom możemy wygrać ze smogiem. Dziękujemy dzieciom, które zaangażowały się w akcję.

Przedsiębiorstwo Kostrzewa będzie kontynuować działania edukacyjne w nadziei, że przyniosą wymierny efekt. Działania kierowane przez rozmaite organizacje w tym Polskie Alarm Smogowy zobowiązują. Można oczekiwać, że każda jednostka oświatowa, objęta projektami antysmogowymi da dobry przykład rodzicom swoich uczniów – będzie oszczędnie dysponowała surowcami naturalnymi, postawi na OZE i ogrzeje swoje pomieszczenia w sposób ekologiczny. Teraz będzie to możliwe, bo prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska Piotr Woźny zaprosił szkoły do udziału w programie „Czyste Powietrze”.

Wolontariusze z Giżycka szykują próbki peletu dla Małopolski w ramach akcji „Czyste powietrze z Mazur dla Małopolski”